

ТОВ «Ніжин Агро»

МСФЗ фінансова звітність

Станом на 31 грудня 2019 року

Разом зі звітом незалежного аудитора

Зміст

Звіт незалежного аудитора	
Звіт про фінансовий стан	6
Звіт про сукупний дохід	7
Звіт про зміни у власному капіталі	8
Звіт про рух грошових коштів	9
Примітки до фінансової звітності	11

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Аудиторської фірми у вигляді

товариства з обмеженою відповідальністю «Інтер-аудит»

за результатами аудиту річної фінансової звітності

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«НІЖИН АГРО»

за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Цей звіт адресується :

- Учасникам ТОВ «НІЖИН АГРО»;
- Керівництву ТОВ «НІЖИН АГРО».

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НІЖИН АГРО» (далі – «Товариство»), що складається з Звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року, Звіту про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Звіту про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НІЖИН АГРО» станом на 31 грудня 2019 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог законодавства України щодо фінансового звітування.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми привертаємо увагу до Примітки 2 (b), в якій наведено інформацію про дефіцит власного капіталу в розмірі 275 327 тис. грн. (2018 рік: 324 374 тис. грн.), та перевищення розміру поточних зобов'язань Товариства над вартістю оборотних активів на 391 748 тис. грн. (2018 рік: 445 813 тис. грн). Зазначена інформація вказує, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

За нашою оцінкою заходи з боку кінцевих бенефіціарів та контрольованої ними компанії-кредитора Товариства направлені на його фінансову підтримку є достатніми та задовільними. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Пояснювальний параграф – подальші події

Ми звертаємо увагу на Примітки 1(b) «Сфера діяльності» та 24 «Події після звітного періоду» до фінансової звітності, в якій Товариства описує вплив на його діяльність додаткових ризиків, виникнення яких пов'язано із світовою пандемією коронавірусної хвороби (COVID-19).

Тривалість пандемії та ступень їх впливу на світові фінансові ринки та бізнес багатьох компаній передбачити наразі досить складно. Значення впливу COVID-19 на бізнес Товариства багато в чому залежить від тривалості та частоти впливу пандемії на світову та українську економіку. Товариство відмічає, що може зіткнутися із все більш широкими наслідками COVID-19 внаслідок її негативного впливу на світову економіку та основні фінансові ринки.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі ризик суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ми визначили, що немає ключових питань аудиту, інформацію щодо яких слід надати в нашому звіті.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в звіті про управління, що не є фінансовою звітністю та

нашим звітом аудитора до неї. Очікується, що звіт про управління буде наданим нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Коли ми ознайомимося зі звітом про управління, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, нам потрібно повідомити про це питання, тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність

щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привертати увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Товариства для висловлення думки щодо фінансової звітності.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

Інші питання

Фінансова звітність Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, та відповідні показники не підлягали аудиту відповідно до законодавства України та роз'яснень компетентного державного органу.

Ключовим партнером із завдання з аудиту (партнером із завдання), результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Баран Євгеній Миколайович.

Партнер із завдання з аудиту

АФ «Інтер-аудит»

Реєстраційний номер аудитора у

Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 10172.

Є.М. Баран

Генеральний директор

АФ «Інтер-аудит»

О.В. Денисюк

АУДИТОРСЬКА ФІРМА У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІНТЕР-АУДИТ»

код ЄДРПОУ – 30634365.

01133, місто Київ, бульвар ЛЕСІ УКРАЇНКИ, 10, оф.61 – місцезнаходження.

04073, м. Київ, проспект Степана Бандери, 9 корпус 1В, оф. 1-204, 1-205 – фактичне місцезнаходження.

Реєстраційний номер суб'єкта аудиторської діяльності у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2248.

«20» липня 2020 року

м. Київ

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД
За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2019	2018
Дохід від реалізації	13	246 095	211 849
Собівартість реалізації	14	(214 148)	(174 767)
Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів	7	54 095	90 208
Валовий прибуток		86 042	127 290
Інші доходи	15	1 058	1 703
Витрати на збут	16	(33 214)	(12 873)
Адміністративні витрати	17	(18 658)	(27 045)
Інші витрати	18	(11 376)	(9 081)
Прибуток від операційної діяльності		23 852	79 994
Фінансові доходи		89 600	8 393
Фінансові витрати	19	(64 405)	(42 756)
Прибуток до оподаткування		49 047	45 631
Витрати з податку на прибуток	20	-	-
Прибуток за рік		49 047	45 631
Інший сукупний дохід			
<i>Інший сукупний дохід (збиток), що не перекласифіковується до прибутків та збитків у наступних періодах:</i>			
Знецінення основних засобів	4(с)	-	31 793
Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податку на прибуток		-	31 793
Всього сукупний дохід за рік		49 047	77 424

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ**За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(у тисячах українських гривень)*

	Статутний капітал	Резерв переоцінки основних засобів	Нерозподілений прибуток	Всього власного капіталу
На 1 січня 2018 року	50	28 801	(430 649)	(401 798)
Прибуток за рік	-	-	45 631	45 631
Інший сукупний дохід:				
Переоцінка основних засобів	-	31 793	-	31 793
Всього сукупний дохід за рік	-	31 793	45 631	77 424
Амортизація резерву переоцінки основних засобів	-	(10 654)	10 654	-
На 31 грудня 2018 року	50	49 940	(374 364)	(324 374)
Прибуток за рік	-	-	49 047	49 047
Інший сукупний дохід:				
Всього сукупний дохід за рік	-	-	49 047	49 047
Амортизація резерву переоцінки основних засобів	-	(10 923)	10 923	-
На 31 грудня 2019 року	50	39 017	(314 394)	(275 327)

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною фінансової звітності.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ**За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(у тисячах українських гривень)*

	Примітки	2019	2018
Операційна діяльність			
Прибуток за рік		49 047	45 631
<i>Коригування на:</i>			
Амортизацію		17 265	15 652
Витрати від знецінення основних засобів	18	-	75
(Прибуток) збиток від вибуття основних засобів	15, 18	3 440	(306)
Нереалізований прибуток від курсових різниць		(89 563)	(8 350)
Витрати з відсотків за процентними кредитами та запозиченнями	19	40 915	42 756
Витрати з відсотків за орендними зобов'язаннями	19	23 491	-
Нереалізований чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів		22 747	(33 998)
Витрати від списання ПДВ/(відновлення раніше списаного ПДВ)	18	(991)	2 751
Прибуток від операційної діяльності до змін в оборотному капіталі		66 351	64 211
Зміни в біологічних активах та запасах		19 980	(20 792)
Зміни в торговій та іншій дебіторській заборгованості		3 187	21 126
Зміни в торговій та іншій кредиторській заборгованості		(38 016)	41 397
Грошові кошти, одержані від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		51 502	105 942
Чисті грошові кошти, одержані від операційної діяльності		51 502	105 942
Інвестиційна діяльність			
Фінансова допомога, видана пов'язаним сторонам		(80 120)	(127 310)
Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін		121 585	68 443
Надходження від реалізації основних засобів та інших необоротних активів		1 352	1 000
Придбання основних засобів та інших необоротних активів		(2 919)	(19 349)
Чисті грошові кошти, отримані від (використані в) інвестиційної діяльності		39 898	(77 216)

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (продовження)**За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень)*

	Примітки	2019	2018
Фінансова діяльність			
Погашення відсоткових кредитів та запозичень		(65 359)	(33 040)
Надходження фінансової допомоги від пов'язаних сторін		43 290	57 750
Погашення орендних зобов'язань	3(а)	(27 816)	-
Погашення фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін		(28 070)	(61 450)
Надходження відсоткових кредитів та запозичень		23 276	53 582
Відсотки сплачені		(42 784)	(41 188)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності		(97 463)	(24 346)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів		(6 063)	4 380
Вплив зміни валютних курсів на грошові кошти та їх еквіваленти		1 137	339
Грошові кошти та їх еквіваленти на 1 січня		5 087	368
Грошові кошти та їх еквіваленти на 31 грудня	9	161	5 087

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***1. Сфера діяльності****(а) Створення та діяльність Товариства**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ніжин Агро» (далі – «Товариство») було зареєстроване у відповідності до законодавства України 22 серпня 2007 р.

Основними видами діяльності Товариства є експлуатація земельних господарств, вирощування та продаж зернових та олійних культур. Земельні господарства Товариства розташовані в тернопільській області України.

Материнською компанією Товариства є ТОВ «Лани Агро» та ТОВ «Центр Дар»

Юридична адреса: Чернігівська обл., Ніжинський р-н, с. Вертіївка, вул. Урожайна, 112.

Товариство є частиною Групи «Агропросперіс», що була створена в Україні в 2007 році. Група «Агропросперіс» належить інвестиційним фондам під управлінням NCH Capital Inc.

(б) Операційне середовище

Починаючи з 2016 року, економіка України демонструє ознаки стабілізації після років політичної та економічної напруги. У 2019 році економіка України продовжила відновлення та досягла зростання реального ВВП на рівні 3,6% (2018: 3,3%), помірної річної інфляції 4,1% (2018: 9,8%) та стабілізації національної валюти (подорожчання національної валюти приблизно на 5% до долара США та 11% до євро порівняно із середніми показниками минулого року).

Україна продовжує обмежувати свої політичні та економічні зв'язки з Росією, з огляду на анексію автономної республіки Крим, та продовження збройних конфліктів із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей. Внаслідок цього українська економіка переорієнтовується на ринок Європейського Союзу ("ЄС"), реалізуючи потенціал створеної глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі з ЄС.

Для подальшого сприяння підприємницької діяльності в Україні Національний банк України (далі - НБУ) починаючи з 20 червня 2019 року скасував вимогу щодо повернення надходжень в іноземній валюті, скасував усі ліміти на репатріацію дивідендів з липня 2019 року та поступово знизив облікову ставку вперше за останні два роки - з 18,0% у квітні 2019 року до 11,0% у січні 2020 року.

Ступінь макроекономічної невизначеності в Україні у 2019 році, як і раніше, залишається високим через значну кількість державного боргу, запланованого на погашення у 2019-2020 роках, що вимагає мобілізації значного внутрішнього та зовнішнього фінансування у все більш складних умовах фінансування. У той же час Україна пройшла період президентських і парламентських виборів. Усі новообрані органи влади продемонстрували свою прихильність до впровадження реформ з метою посилення економічного зростання, зберігаючи макрофіскальну стабільність та лібералізуючи економічне середовище. Ці зміни призвели, серед

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

іншого, до позитивного прогнозу рейтингу Fitch щодо довгострокових рейтингів в іноземній та національній валюті для емітентів України від "B-" до "B".

Подальше економічне зростання залежить, великою мірою, від успіху українського уряду в реалізації запланованих реформ, співробітництві з Міжнародним валютним фондом («МВФ»).

На додаток до цього, починаючи з початку 2020 року, нова коронавірусна хвороба (COVID-19) почала швидко поширюватися по всьому світу, внаслідок чого Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про пандемічний статус у березні 2020 року. Поширення COVID-19 призводить до суттєвих порушень в операційній роботі для багатьох компаній та має значний вплив на світові фінансові ринки. Оскільки ситуація швидко розвивається, це може мати суттєвий вплив на бізнес багатьох компаній, включаючи, але не обмежуючись таким впливом, як зрив підприємницької діяльності внаслідок перерви у виробництві чи закриття об'єктів, ускладнення логістики, карантини персоналу, зменшення попиту та труднощі із залученням фінансування. Крім того, Товариство може зіткнутися із все більш широкими наслідками COVID-19 внаслідок її негативного впливу на світову економіку та основні фінансові ринки. Значення впливу COVID-19 на бізнес Товариства багато в чому залежить від тривалості та частоти впливу пандемії на світову та українську економіку.

Хоча керівництво вважає, що вживає відповідних заходів для підтримки стійкості бізнесу Товариства в нинішніх умовах, продовження поточного нестабільного ділового середовища може негативно вплинути на результати та фінансовий стан Товариства таким чином, який наразі неможливо визначити. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництвом впливу українського бізнес-середовища на операції та фінансовий стан Товариства. Майбутнє ділове середовище може відрізнитися від оцінки керівництва.

2. Основа складання фінансової звітності**(а) Заява про відповідність**

Ця фінансова звітність (надалі – «фінансова звітність»), була підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»), в редакції, затвердженій Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (Рада з «МСБО»).

(b) Безперервність діяльності

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Товариство буде продовжувати функціонувати в осяжному майбутньому.

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство має дефіцит власного капіталу в розмірі 275 327 тис. грн. (2018 рік: 324 374 тис. грн.), а поточні зобов'язання Товариства перевищують оборотні активи на 391 748 тис. грн. (2018 рік: 445 813 тис. грн).

Однак керівництво Товариства вважає, що підготовка даної фінансової звітності на основі припущення безперервності діяльності є доцільною з наступних причин: станом на 31 грудня 2019 року заборгованість Товариства в розмірі 529 179 тис. грн.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

(2018 рік: 665 928тис.грн) належить материнській компанії безпосередньої материнської компанії Товариства ТОВ «БІО ВЕРДЕ». З Останньою Товариство веде переговори, щодо продовження строку кредитних договорів.

Керівництво переглянуло прогнози майбутніх грошових потоків та пов'язані з ними припущення, з особливим посиленням на непогашену заборгованість, строк погашення боргу, капітальні зобов'язання та заплановані інвестиції в оборотний капітал на наступні дванадцять місяців і прийшло до висновку, що Товариство матиме належні ресурси для виконання зобов'язань.

(с) Основа складання фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням біологічних активів, сільськогосподарської продукції, а також деяких категорій основних засобів, які оцінюються за справедливою вартістю, про що йдеться в описі облікових політик далі. Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги.

Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена у результаті передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці із використанням іншої методики оцінки. Під час оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання Товариство бере до уваги характеристики відповідного активу або зобов'язання так, ніби учасники ринку враховували ці характеристики під час визначення ціни активу або зобов'язання на дату оцінки. Справедлива вартість для цілей оцінки та/або розкриття у цій фінансовій звітності визначається на такій основі, за виключенням операцій оренди, які входять у сферу застосування МСФЗ 16 «Оренда», та оцінок, які мають певну схожість зі справедливою вартістю, але не є справедливою вартістю, такі як чиста вартість реалізації згідно з МСБО 2 «Запаси» або вартість під час використання згідно з МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Окрім того, для цілей фінансової звітності оцінки справедливої вартості розподіляються за категоріями на Рівні 1, 2 або 3 у залежності від того, наскільки вхідні дані, використані для оцінок справедливої вартості, піддаються спостереженню, і важливості таких вхідних даних для оцінки справедливої вартості у цілому, які можна викласти таким чином:

- вхідні дані Рівня 1 являють собою ціни котирування (без коригування) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких Товариство може мати доступ на дату оцінки;
- вхідні дані Рівня 2 являють собою вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до Рівня 1), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; та
- вхідні дані Рівня 3 являють собою вхідні дані для активу чи зобов'язання, які не підлягають спостереженню.

(d) Функціональна валюта валюта подання

Функціональною валютою Товариства є валюта основного економічного середовища, в якому Товариство провадить свою операційну діяльність.

Функціональною валютою та валютою подання фінансової звітності є українська гривня.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(e) Використання суджень, оцінок та припущень**

Відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Товариство обліковує і презентує операції та інші події у відповідності з їх сутністю та економічними обставинами, а не тільки у відповідності з юридичною формою.

При підготовці фінансової звітності від управлінського персоналу Товариства вимагається робити оцінки та припущення, які мають вплив на суми звітності. Ці припущення базуються на інформації, що була доступна на дату балансу. Фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок.

Основні оцінки та припущення стосовно майбутнього та інші основні джерела оцінки невизначеності на звітну дату, що можуть призвести до необхідності суттєвого коригування балансової вартості відповідних активів та зобов'язань у майбутньому, розкриті у примітках нижче.

- Примітка 3(а) – знецінення активу з правом використання;
- Примітка 3(а) – визначення ставки запозичення;
- Примітка 4 – справедлива вартість основних засобів;
- Примітка 7 – справедлива вартість біологічних активів;
- Примітка 8 – Резерв під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) за торговою та іншою дебіторською заборгованістю;
- Примітка 23 – умовні та контракти зобов'язання.

3. Основні принципи облікової політики

Облікова політика Товариства, застосовувана в 2019 році, відповідає обліковій політиці попереднього фінансового періоду, за винятком нових або переглянутих Стандартів та Тлумачень, що набули чинності 1 січня 2019 року. Товариство не застосувало достроково будь-який інший стандарт, інтерпретації або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу. Товариство вперше застосувала МСФЗ 16 «Оренда», використовуючи модифікований ретроспективний метод з датою першого застосування 1 січня 2019 р.

Декілька інших стандартів та поправок, що вперше застосовуються станом на 1 січня 2019 р. не мали істотного впливу на фінансову звітність Товариства.

(a) Вплив у результаті первісного застосування МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 був випущений в січні 2016 року і замінив собою МСБО 17 «Оренда», тлумачення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення, чи містить угода оренду», тлумачення ПКТ (SIC) 15 «Операційна оренда: заохочення» і тлумачення ПКТ (SIC) 27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду».

МСФЗ 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали в обліку всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

початку оренди орендар визнає зобов'язання щодо орендних платежів (зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (актив у формі права користування).

Товариство застосувало МСФЗ 16 з використанням модифікованого ретроспективного методу з датою первинного застосування на 1 січня 2019 року. За цим методом стандарт застосовується ретроспективно з кумулятивним ефектом визнаним на дату первинного застосування.

Товариство визнало активи у формі права користування та орендні зобов'язання щодо тих орендних відносин, які раніше класифікувалися як операційна оренда, за винятком короткострокової оренди та оренди, за якою орендований актив є малоцінним.

Активи у формі права користування були визнані в сумі, що дорівнює зобов'язанням з оренди, скоригованих на будь-які пов'язані попередньо сплачені та нараховані лізингові платежі. Зобов'язання з оренди були визнані виходячи із теперішньої вартості решти лізингових платежів, дисконтованих за допомогою додаткової ставки запозичення на дату первинного застосування.

Середньозважена додаткова ставка запозичення, застосована до зобов'язань з оренди станом на 1 січня 2019 року, становила 24,43% для короткострокових позик та 25,18% для довгострокових позик. Середній термін оренди - 9 років.

Товариство також застосувало наступні практичні прийоми:

- застосувало єдину дисконтну ставку до портфеля оренди з обґрунтовано подібними характеристиками;
- використало власну оцінку того, чи є оренда обтяжливою, здійснену безпосередньо після дати першого застосування;
- не застосовувало вимоги Стандарту до оренди, для якої строк оренди закінчується протягом 12 місяців від дати першого застосування;
- виключило первісні прямі витрати з оцінки активу у формі права користування на дату першого застосування.

Нижче наведений ефект (збільшення/(зменшення)) від застосування МСФЗ 16 на 1 січня 2019:

	<u>1 січня 2019</u>
Активи	
Актив у формі права користування	86 984
Передоплати, видані	(968)
Усього активи	86 016
Зобов'язання	
Довгострокові зобов'язання з оренди	65 961
Короткострокові зобов'язання з оренди	23 018
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(2 962)
Усього зобов'язань	86 016

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Нижче наведені нові облікові політики Товариства після прийняття МСФЗ 16, які були застосовані з 1 січня 2019 р.:

- *Активи у формі права користування*

Товариство визнає активи у формі права користування на початок дати оренди (тобто дата, коли базовий актив доступний для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та збитків від знецінення, та коригуються на предмет переоцінки зобов'язань за орендою. Вартість активів у формі права користування включає суму визнаних зобов'язань за орендними зобов'язаннями, первісні прямі понесені витрати та орендні платежі, здійснені на дату початку або до дати початку оренди, за мінусом будь-яких отриманих знижок. За винятком випадків, коли Товариство до кінця строку оренди отримує право власності на об'єкт оренди, визнані активи у формі права користування амортизуються на прямолінійній основі протягом залишкового строку оренди. Активи у формі права користування підлягають оцінці на зменшення корисності згідно з МСБО 36.

- *Орендні зобов'язання*

На дату початку оренди Товариство визнає орендні зобов'язання, оцінені за теперішньою вартістю орендних платежів, що підлягають сплаті протягом строку оренди. Орендні платежі включають в себе фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані) за вирахуванням отриманих стимулів до оренди, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, та суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну реалізації можливості придбання, якщо орендар обгрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю та платежі в рахунок штрафів за припинення оренди, якщо умови оренди передбачають для орендаря можливість припинення оренди.

Змінні орендні платежі, не включені в оцінку орендного зобов'язання у тому періоді, у якому сталася подія чи змінилися умови, які спричинили здійснення таких платежів, визнаються у витратах такого періоду.

Для визначення теперішньої вартості орендних платежів, на дату початку оренди, Товариство використовує додаткову ставку запозичення орендаря, якщо неможливо легко визначити ставку відсотка, що неявно передбачена в договорі оренди. Додаткова ставка запозичення визначається як референтна ставка, скоригована на фінансовий спред та специфіку орендних договорів Товариства. Як фінансовий орієнтир, використовується прибутковість до строку погашення за українськими державними облігаціями, вираженими в доларах США, з урахуванням різниці між рівнем інфляції гривні та долара США. Спред фінансування Товариства оцінюється на основі ставок позики, наявних у Товариства для короткострокового та довгострокового фінансування, виражених у гривні, забезпечених необоротними активами, еквівалентними землі сільськогосподарського призначення.

Після дати початку оренди Товариство оцінює орендне зобов'язання, збільшуючи балансову вартість з метою відобразити відсоток за орендним зобов'язанням; зменшуючи балансову вартість з метою відобразити здійснені орендні платежі; та переоцінюючи балансову вартість з метою відобразити будь-які переоцінки або модифікації оренди, або з метою відобразити переглянуті по суті фіксовані орендні платежі.

Крім того, балансова вартість зобов'язань з оренди переоцінюється, якщо є зміна строку оренди, суттєвих фіксованих лізингових платежів, ставки або індексу, до яких пов'язані лізингові платежі, або зміна в оцінці на придбання базового активу.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Товариство переоцінює зобов'язання з оренди (та вносить відповідне коригування у відповідний актив на користування), коли лізингові платежі змінюються через зміни індексу або ставки або зміни очікуваного платежу під гарантовану залишкову вартість. В таких випадках зобов'язання з оренди переоцінюється шляхом дисконтування переглянутих лізингових платежів за допомогою незмінної ставки дисконтування (якщо тільки зміна орендних платежів не пов'язана зі зміною плаваючої процентної ставки; у цьому випадку використовується переглянута ставка дисконтування).

Оплата зобов'язань з оренди та сплата відсотків за зобов'язаннями з оренди включаються до рядка Погашення орендних зобов'язань у звіті про рух грошових коштів.

- *Короткострокова оренда та оренда, за якою орендований актив є малоцінним*

Товариство вирішило скористатися звільненням від визнання короткострокової оренди до своїх короткострокових договорів оренди машин та обладнання (тобто тих орендних договорів, які мають термін оренди 12 місяців або менше з дати початку і не містять опцію купівлі). Товариство також скористалося звільненням від визнання оренди обладнання, за якою орендований актив є малоцінним. Орендні платежі за короткостроковою орендою чи орендою, за якою орендований актив є малоцінним, визнаються як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди.

- *Суттєві судження у визначення строку оренди*

Товариство визначає строк угоди як нескасовний період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо Товариство обгрунтовано впевнене у тому, що скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити дію угоди, якщо Товариство обгрунтовано впевнене у тому, що не скористається такою можливістю.

Товариство оцінює чи є обгрунтована впевненість у тому, що скористається можливістю продовжити оренду чи не скористається можливістю припинити дію оренди, беручи до уваги всі відповідні факти та обставини, які створюють економічний стимул для Товариства скористатися можливістю продовжити оренду чи не скористатися можливістю припинити дію оренди.

Після дати початку оренди, Товариство переглядає термін оренди, після того, як сталася значна подія або значна зміна обставин, яка є в межах контролю Товариства та впливає на те, чи є Товариство обгрунтовано впевнене у тому, що скористається/не скористається можливістю, яка раніше не була включена у визначення строку оренди.

(iii) Суми, визнані у звіті про фінансовий стан та звіті про прибутки та збитки

Нижче наведено балансову вартість активів у формі права користування та орендних зобов'язань Товариства, а також їх зміну протягом звітного періоду:

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

	Активи у формі права користування	Орендні зобов'язання
На 1 січня 2019	86 984	(88 978)
Надходження	9 680	(9 680)
Амортизація активів	(9 867)	-
Відсотки за орендними зобов'язаннями	-	(23 491)
Вибуття	(3 312)	3 378
Інші зміни	-	15
Погашення орендних зобов'язань	-	27 816
На 31 грудня 2019	83 485	(90 940)

(b) Фінансові інструменти

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, коли Товариство стає стороною договірних відносин за відповідним фінансовим інструментом.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання Товариства представлені грошовими коштами та короткостроковими депозитами, торговою та іншою дебіторською заборгованістю, кредитами та запозиченнями, а також торговою та іншою кредиторською заборгованістю. Інформація про облікову політику щодо первісного визнання і подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається у відповідних розділах облікової політики, викладених далі у цій Примітці.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання первісно оцінюються за справедливою вартістю. Витрати на здійснення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску фінансових активів та фінансових зобов'язань (окрім фінансових активів та фінансових зобов'язань за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку), додаються до або вираховуються зі справедливої вартості фінансових активів або фінансових зобов'язань, відповідно, на момент первісного визнання. Витрати на здійснення операції, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів або фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнаються негайно у складі консолідованого прибутку або збитку.

Фінансові активи

Усі визнані фінансові активи оцінюються у подальшому повністю або за амортизованою вартістю, або за справедливою вартістю, у залежності від класифікації фінансових активів.

Класифікація фінансових активів

Боргові інструменти, які відповідають умовам як таких, що оцінюються у подальшому за амортизованою вартістю (ця категорія є найбільш характерною для Групи):

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

- фінансові активи утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримувати фінансові активи для збирання потоків грошових коштів; та
- договірні умови за фінансовими активами викликають на визначені дати потоки грошових коштів, які є виплатами тільки основної суми та відсотків за непогашеною основною сумою боргу.

Боргові інструменти, які відповідають умовам як таких, що оцінюються у подальшому за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів:

- фінансові активи утримуються у рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як за рахунок збирання потоків грошових коштів за договорами, так і продажу фінансових активів; та
- договірні умови за фінансовими активами викликають на визначені дати потоки грошових коштів, які є виплатами тільки основної суми та відсотків за непогашеною основною сумою боргу.

За замовчуванням, усі інші фінансові активи оцінюються у подальшому за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою вартістю, у подальшому оцінюються із використанням методу ефективної відсоткової ставки і підлягають зменшенню корисності.

Метод ефективної відсоткової ставки є методом розрахунку амортизованої вартості боргового інструмента та розподілу доходів з відсотків протягом відповідного періоду.

Амортизована вартість фінансового активу є сумою, за якою фінансовий актив оцінюється на момент первісного визнання, за вирахуванням виплат основної суми, плюс накопичена амортизація із використанням методу ефективної відсоткової ставки щодо будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою на момент погашення, скориговану із впливом будь-якого резерву на покриття збитків. Валова балансова вартість фінансового активу є амортизованою вартістю фінансового активу до коригування із використанням будь-якого резерву на покриття збитків.

Зменшення корисності фінансових активів

Товариство визнає резерв на покриття очікуваних кредитних збитків для всіх боргових інструментів, які не утримуються як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Очікувані кредитні збитки оцінюються як різниця між усіма потоками грошових коштів, належними для отримання Товариством згідно з договорами, та всіма потоками грошових коштів, які Товариство передбачає отримати, дисконтовані за первісною ефективною відсотковою ставкою. Сума очікуваних кредитних збитків оновлюється на кожну звітну дату для відображення змін у кредитному ризику з моменту первісного визнання відповідного фінансового інструмента.

Для торгової дебіторської заборгованості та активів за договорами Товариство застосовує спрощений підхід до розрахунку очікуваних кредитних збитків. Відповідно, Товариство не відстежує зміни у кредитному ризику, але замість цього визнає резерв на покриття збитків на основі очікуваних кредитних збитків на весь строк дії фінансових інструментів на кожну звітну дату. Товариство визначило матрицю резервів, яка базується на

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

історичному досвіді понесення кредитних збитків, скоригованому із використанням прогнозних факторів, характерних для конкретних дебіторів та економічного середовища.

Для всіх інших фінансових інструментів Товариство визнає очікувані кредитні збитки на весь строк дії фінансових інструментів, коли відбулося істотне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання. Однак, якщо кредитний ризик від фінансового інструмента не збільшився істотно з моменту первісного визнання, Товариство оцінює збиток на покриття збитків від цього фінансового інструмента у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом 12 місяців.

Очікувані кредитні збитки на весь строк дії фінансових інструментів являють собою очікувані кредитні збитки, які виникають у результаті усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. І навпаки, очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців являють собою частину очікуваних кредитних збитків на весь строк дії фінансових інструментів, які, як очікується, виникнуть у результаті подій дефолту для фінансового інструмента, які можливі протягом 12 місяців після звітної дати.

Істотне збільшення кредитного ризику

Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом істотно з моменту первісного визнання, Товариство порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом на звітну дату із ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом на дату первісного визнання. Під час здійснення такої оцінки Товариство бере до уваги як кількісну, так і якісну інформацію, яка є обґрунтованою та корисною, включно з історичним досвідом та прогнозною інформацією, яка доступна без докладання надлишкових витрат чи зусиль. Прогнозна інформація, яка береться до уваги, включає майбутні прогнози щодо галузей, в яких провадять свою діяльність дебітори Товариства, отримані зі звітів економічних експертів, фінансових аналітиків, державних органів, а також під час аналізу різноманітних зовнішніх джерел фактичної та прогнозної економічної інформації, яка стосується основної операційної діяльності Товариства.

Незалежно від результату зазначеної вище оцінки Товариство передбачає, що кредитний ризик за фінансовим активом збільшився істотно з моменту первісного визнання, коли виплати за договором прострочені більше ніж на 30 днів, якщо тільки у Товариства немає обґрунтованої та корисної інформації, яка вказує на протилежне.

Фінансові інструменти з низьким рівнем кредитного ризику

Незважаючи на викладене вище, Товариство припускає, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не збільшився істотно з моменту первісного визнання, якщо фінансовий інструмент визначається як такий, що має низький рівень кредитного ризику на звітну дату. Фінансовий інструмент визначається як такий, що має низький кредитний ризик, якщо:

- фінансовий інструмент має низький рівень настання дефолту;
- дебітор має велику здатність виконати свої зобов'язання за потоками грошових коштів за договорами у короткостроковій перспективі; та
- негативні зміни в економічних та господарських умовах у довгостроковій перспективі можуть, але не обов'язково, зменшити здатність позичальника виконати свої зобов'язання за потоками грошових коштів за договорами.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)**Визначення дефолту*

Товариство визначає, що дефолт настав, коли актив прострочений більше, ніж на 90 днів, якщо тільки у Товариства немає обґрунтованої та корисної інформації для демонстрації того, що застосування критерію із більшою затримкою часу настання дефолту є більш доречним.

Фінансові активи, які зазнали зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику

Фінансовий актив вважається таким, що зазнав зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику, коли відбулися одна або більше подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні потоки грошових коштів від фінансового активу. Докази зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику включають дані, які піддаються спостереженню, про такі події:

- (а) значні фінансові труднощі емітента або позичальника;
- (б) порушення умов договору, наприклад дефолт або прострочення виплат;
- (в) кредитор(и) позичальника, з економічних або договірних причин, які стосуються фінансових труднощів позичальника, надає(ють) позичальнику уступку(и), яку(і) інакше кредитор(и) не розглядав(ли) би(б);
- (г) вірогідність того, що позичальник зазнає банкрутства або проводитиме іншу фінансову реорганізацію; або
- (г) зникнення активного ринку для цього фінансового активу у результаті фінансових труднощів.

Фінансові зобов'язання*Первісне визнання та оцінка*

До фінансових зобов'язань Товариства належать торгова та інша кредиторська заборгованість, орендні зобов'язання, а також кредити та запозичення.

Усі фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки.

Метод ефективної відсоткової ставки являє собою метод розрахунку амортизованої вартості фінансового зобов'язання і розподілу витрат з відсотків протягом відповідного періоду. Ефективна відсоткова ставка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати грошових коштів (включно з усіма комісіями за договорами сплаченими або отриманими, які становлять невід'ємну частину ефективної відсоткової ставки, витрати на здійснення операції та інші премії або дисконти) протягом очікуваного строку використання фінансового зобов'язання або, коли доцільно, коротшого періоду до амортизованої вартості фінансового зобов'язання.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Товариство припиняє визнавати фінансові зобов'язання тоді і тільки тоді, коли зобов'язання Товариства виконані, відмінені або спливає строк їхньої дії. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання, визнання якого було припинене, і компенсацією сплаченою або до виплати визнається у складі прибутку або збитку.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Коли Товариство обмінює із чинним кредитором один борговий інструмент на інших на суттєво інших умовах, такий обмін обліковується як погашення первісного фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно Товариство обліковує суттєву зміну умов чинного зобов'язання або частини його як погашення первісного фінансового зобов'язання і визнання нового зобов'язання. Передбачається, що умови суттєво відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість потоків грошових коштів за новими умовами, включно з будь-якими виплаченими комісіями, за вирахуванням будь-яких комісій, отриманих та дисконтованих із використанням первісної ефективної відсоткової ставки, відрізняються, як мінімум, на 10 відсотків від дисконтованої теперішньої вартості решти потоків грошових коштів від первісного фінансового зобов'язання. Якщо зміна не є суттєвою, різниця між: (1) балансовою вартістю зобов'язання до зміни; та (2) теперішньою вартістю потоків грошових коштів після зміни повинна визнаватись у складі прибутку або збитку як прибуток або збиток у результаті зміни.

(c) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова дебіторська заборгованість оцінюється на момент первісного визнання за ціною операції і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Торгова дебіторська заборгованість, за вирахуванням тієї, за якою не нараховуються відсотки, відображається за їхньою номінальною вартістю.

(d) Основні засоби

Об'єкти основних засобів, окрім земельних ділянок, офісного обладнання та незавершеного будівництва відображаються у фінансовій звітності за їх переоціненою вартістю, яка становить справедливу вартість, за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та наступних накопичених збитків від знецінення.

Переоцінка здійснюється з достатньою регулярністю, щоб запобігти існуванню значних розбіжностей між балансовою та справедливою вартістю на дату фінансової звітності. Будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з первісної вартості активу, а чиста вартість коригується до переоціненої вартості активу.

Зростання вартості основних засобів за рахунок переоцінки відображається як збільшення резерву переоцінки в капіталі, за винятком сторнування раніше списаних під час переоцінок сум, які відносяться до даного конкретного об'єкту, і які раніше було визнано як витрати. В такому випадку збільшення вартості визнається як дохід у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід в межах попередньої уцінки. Зменшення балансової вартості внаслідок переоцінки цих основних засобів визнається у складі витрат у розмірі, який перевищує суму резерву переоцінки (якщо такий є), створеного в результаті попередніх переоцінок даного активу. Зменшення відображається безпосередньо в іншому сукупному доході та капіталі у складі резерву переоцінки у розмірі наявної дооцінки, що стосується даного активу.

При подальшому продажу або вибутті переоцінених основних засобів відповідний залишок переоцінки у резерві переоцінки списується безпосередньо до нерозподіленого прибутку. При визнанні, об'єкти основних засобів поділяються на компоненти, які представляють собою об'єкти зі значною вартістю, які можуть амортизуватись окремо.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Вартість капітальних ремонтів також відображається у розрізі компонентів основного засобу. Більшість запасних частин та резервного обладнання визнаються як активи, коли очікуваний термін їх використання складає більш ніж один звітний період.

Витрати на ремонти та технічне обслуговування визнаються в тому періоді, в якому були понесені. Суттєві капітальні ремонти та модернізації капіталізуються, а замінені об'єкти виводяться з експлуатації. Прибутки та збитки, що виникають при виведенні основних засобів з експлуатації відображаються в звіті про сукупний дохід в тому періоді, в якому вони були понесені.

Офісне обладнання відображається за історичною вартістю, за вирахуванням будь-якого накопиченого у подальшому зносу та накопичених у подальшому збитків від зменшення корисності.

Оцінка залишкових строків корисного використання проводиться на регулярній основі з щорічним переглядом для більшості об'єктів. Зміни до оцінок обліковуються достроково.

Амортизація починає нараховуватися з дати, коли об'єкт готовий до експлуатації. Земля, як об'єкт основних засобів, не амортизується.

Амортизація розраховується прямолінійним методом протягом визначеного строку корисного використання, який наведено в таблиці:

- Земельні ділянки не амортизуються;
- Будинки та споруди 10-50 років;
- Виробниче обладнання та машини 2-30 років;
- Офісне обладнання та меблі 3-4 роки.

Припинення визнання основних засобів відбувається при вибутті або у випадку, коли в майбутньому не очікується отримання економічної вигоди від використання або реалізації певного активу. Прибуток або збиток, що виникає в результаті припинення визнання активу (розрахований як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупний дохід у звітному році, в якому визнання активу було припинене.

Об'єкти незавершеного будівництва капіталізуються як окремий компонент основних засобів. При завершенні будівництва вартість переноситься у відповідну групу основних засобів. Незавершене будівництво не амортизується.

Зменшення корисності нефінансових активів

На кожну звітну дату Товариство проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активу. За наявності таких ознак чи необхідності проведення щорічного тестування на предмет знецінення, Товариство визначає очікувану вартість відшкодування активу. Очікувана вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або групи активів, що генерують грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання активу, окрім випадків, коли актив не генерує грошові потоки, які значною мірою є незалежними від грошових потоків, що їх генерують інші активи або групи активів. У випадках, коли балансова вартість активу перевищує його очікувану вартість відшкодування, вважається що корисність активу зменшилась і його балансова вартість списується до очікуваної вартості відшкодування.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

При оцінці вартості використання активу очікувані потоки грошових коштів дисконтуються до їх теперішньої вартості із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, пов'язані з таким активом. Збитки від зменшення корисності активів, які не були переоцінені, що використовуються в операційній діяльності, визнаються у звіті про сукупний дохід. Проте, збиток від зменшення корисності щодо активу, який було переоцінено, визнається безпосередньо в іншому сукупному доході та резерві дооцінки активу в межах, що не перевищує суму такої дооцінки, визнаної для цього активу.

На кожен звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності активу визнаний у попередні періоди, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак, вартість відшкодування активу переоцінюється.

Попередньо визнаний збиток від зменшення корисності активу сторнується, тільки при наявності змін в оцінках використаних для визначення вартості відшкодування активу з моменту, коли останній збиток від зменшення корисності був визнаний. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до вартості його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не може перевищувати балансову вартість активу, що була б визначена за мінусом амортизації, якщо збитки від зменшення корисності не були б визнані в попередніх роках. Сторнування збитків від зменшення корисності активів відображається в звіті про фінансові результати. Внаслідок такого сторнування амортизаційні відрахування коригуються в наступних періодах для того щоб розподілити переоцінену балансову вартість активу, за мінусом залишкової вартості, на систематичній основі протягом залишкового періоду його корисного використання.

(e) Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені активами, які, як очікується, будуть використані або реалізовані протягом періоду, що перевищує дванадцять місяців після звітної дати, і включають наступні категорії: «Нематеріальні активи», «Довгостроковий ПДВ до відшкодування» та інші необоротні активи.

(f) Нематеріальні активи

Нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності і відображаються у фінансовій звітності у складі інших необоротних активів.

(g) Запаси

Запаси відображаються за меншою з двох величин: первісної вартості або чистої вартості реалізації. Первісна вартість запасів визначається із використанням методу середньозваженої собівартості. Чиста вартість реалізації визначається як очікувана ціна продажу запасів, за вирахуванням усіх очікуваних витрат на завершення виробництва та витрат на здійснення операцій продажу.

Біологічні активи та сільськогосподарська продукція

Сільськогосподарська діяльність визначається як управління біологічною трансформацією біологічних активів для отримання сільськогосподарської продукції або виробництва додаткових біологічних активів. Товариство класифікує посіви на полях як біологічні активи.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Товариство визнає біологічний актив або сільськогосподарську продукцію, коли воно контролює відповідний актив у результаті минулих подій; існує вірогідність надходження для Товариства майбутніх економічних вигід, пов'язаних із цим активом; та справедливу або первісну вартість активу можна визначити достовірно.

Біологічні активи оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням очікуваних витрат на здійснення продажу, станом на звітну дату, причому будь-які отримані у результаті прибутки або збитки визнаються у звіті про прибутки або збитки та інші сукупні доходи. До витрат на здійснення продажу належать усі витрати, які б знадобилися для продажу активів, включно із витратами, необхідними для доставки активів на ринок.

Різниця між справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу, та загальною сумою виробничих витрат розподіляється на біологічні активи станом на кожну звітну дату як коригування їхньої справедливої вартості.

Зміна суми цього коригування від періоду до періоду визнається у статті «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів» у звіті про прибутки або збитки та інші сукупні доходи.

Сільськогосподарська продукція, отримана із біологічних активів, оцінюється за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу, на момент збору врожаю, і включає зібраний врожай зернових та олійних культур. Прибутки або збитки, які виникають у результаті первісного визнання сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу, включаються до складу прибутку або збитку.

Біологічні активи, для яких котирувані ринкові ціни не є доступними і для яких вважається, що практично неможливо визначити справедливу вартість за допомогою альтернативної оцінки, визнаються із використанням теперішньої вартості очікуваних чистих потоків грошових коштів від продажу активу, дисконтованих за поточною ринковою ставкою. Метою розрахунку теперішньої вартості очікуваних чистих потоків грошових коштів є визначення справедливої вартості біологічного активу у його теперішньому місці знаходження та стані.

Первісна вартість сільськогосподарської підготовки полів до посіву відображається як незавершене виробництво запасів. Після посіву первісна вартість підготовки полів визнається як біологічні активи за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу.

Товариство класифікує біологічні активи як оборотні або необоротні у залежності від середнього строку корисного використання конкретної групи біологічних активів. Усі біологічні активи Товариства, класифікувались як оборотні, оскільки їхній середній строк корисного використання є менше одного року.

(h) Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та короткострокові депозити включають грошові кошти у касі, грошові кошти на рахунках у банках, які можна швидко конвертувати у готівку, а також депозити з первісним терміном погашення до трьох місяців.

Для цілей звіту про рух грошових коштів, грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти та їх еквіваленти, як зазначено вище, за вирахуванням вартості непогашених банківських овердрафтів.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(i) Передоплати постачальникам**

Передоплати постачальникам відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням резерву на покриття збитків від сумнівної заборгованості.

(j) Резерви

Резерви визнаються, коли Товариство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання (на основі правового регулювання або яке витікає із обставин) внаслідок минулих подій, і при цьому існує ймовірність, що знадобиться вибуття ресурсів для його погашення, і можна зробити достовірну оцінку такого зобов'язання.

(k) Визнання доходів**(i) Дохід від договорів з клієнтами**

Дохід від договорів з клієнтами визнається, коли контроль над товарами або послугами передається клієнту і оцінюється в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Товариство розраховує отримати в обмін на ці товари або послуги.

(ii) Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції

Доходи від договорів з клієнтами від реалізації сільськогосподарської продукції в ході звичайної діяльності визнаються, коли контроль за товарами або послугами передається клієнту, як правило, в момент поставки, та в сумі, яку Товариство розраховує отримати в обмін на ці товари або послуги. Нормальний строк розстрочки складає 30 днів після дати доставки. Товариство дійшла висновку, що як правило, виступає у якості принципала у заключених нею договорах, оскільки воно, зазвичай, контролює товари або послуги, перш ніж передати їх клієнту.

Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції визнається за вирахуванням податку на додану вартість та знижок.

Товариство розглядає, чи є в договорі інші обіцянки, які є окремими зобов'язаннями щодо виконання, на які має бути розподілена частина ціни угоди (наприклад, гарантії, бали лояльності клієнтів).

Товариство надає послуги, які або продаються окремо, або комбінуються разом із реалізацією сільськогосподарської продукції та товарного зерна клієнту. Договори щодо комбінованих продажів сільськогосподарської продукції та товарного зерна, а також супутніх послуг, таких як доставка, перевезення та страхування, складаються із зобов'язань щодо виконання, оскільки обіцянки на передачу такої сільськогосподарської продукції та товарного зерна і надання послуг мають здатність бути чітко визначеними і можливими окремо ідентифікуватись. Відповідно, Товариство розподіляє ціну операції на основі відповідних окремих цін продажу сільськогосподарської продукції та товарного зерна, а також супутніх послуг.

(iii) Дохід від надання послуг

Товариство визнає доходи від послуг доставки, перевезення та страхування протягом періоду надання таких послуг, використовуючи метод за результатами, вимірюючи ступінь надання послуги до повного задоволення цього зобов'язання щодо виконання, пропорційно періоду надання послуг.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(q) Фінансові доходи та витрати**

Фінансовий дохід - це процентний дохід за інвестиціями та визнається у прибутках та збитках за методом ефективної процентної ставки. Фінансові витрати включають витрати на відсотки за фінансовими зобов'язаннями, які оцінюються за амортизованою вартістю, та витрати від переоцінки іноземної валюти.

Витрати на позики, які безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або виробництвом активу, що обов'язково потребує значного періоду часу для підготовки до призначення або продажу, капіталізуються як частина вартості активу. Усі інші витрати на позики відносяться на витрати в періоді, в якому вони були понесені, використовуючи метод ефективної процентної ставки. Витрати на позики складаються з процентів та інших витрат, які суб'єкт господарювання несе у зв'язку з запозиченням коштів.

Доходи, отримані внаслідок тимчасового інвестування отриманих позикових коштів до придбання таких активів, вираховуються з витрат на залучення позикових коштів.

Доходи та витрати від переоцінки іноземної валюти відображаються на нетто-основі як фінансові доходи або фінансові витрати в залежності від результату.

(r) Оподаткування**(i) Податок на прибуток**

Податок на прибуток розраховувався у відповідності до законодавства України. Податок на прибуток розраховується на основі результатів діяльності за рік, скоригованих на статті, які не оподатковуються або не вираховуються у цілях оподаткування. Він розраховується із використанням ставок оподаткування, які діяли або фактично діяли на звітну дату.

Товариство займається сільськогосподарською діяльністю (Примітка 1), отримує суттєві вигоди від свого статусу сільськогосподарського виробника та застосовує спрощену систему оподаткування. Таке підприємство звільняється від сплати податку на прибуток і замість нього виплачує єдиний податок для четвертої групи платників податків.

Четверта група платників податків являє собою сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%.

(ii) Податок на додану вартість**Податок на додану вартість до відшкодування**

Податок на додану вартість («ПДВ») до відшкодування відображається за номінальною вартістю, за вирахуванням резерву на покриття збитків від сумнівної заборгованості.

Керівництво класифікувало залишок ПДВ до відшкодування як оборотний або необоротний актив на основі його очікувань щодо того, чи буде він реалізований протягом дванадцяти місяців з дати звітності. Необоротний балансовий залишок ПДВ не дисконтується. Проте, на кожен звітний період, Товариство проводить аналіз щодо знецінення таких залишків. При проведенні такої оцінки керівництво розглядає історію отримання відшкодування ПДВ з державного бюджету.

У звіті про фінансовий стан оборотну та необоротну частину залишків ПДВ, що підлягають відшкодуванню, відображено у рядках "Торгова та інша дебіторська заборгованість" та "Інші необоротні активи" відповідно.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(iii) Поточний податок**

Податок, який підлягає сплаті у поточному періоді, базується на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від прибутку, відображеного у складі прибутку або збитку, тому що в нього не включені статті доходів або витрат, які підлягають оподаткуванню або вираховуються у цілях оподаткування в інші роки, а також тому що в нього не включаються статті, які ніколи не підлягають оподаткуванню або не вираховуються у цілях оподаткування. Зобов'язання Товариства з поточного податку на прибуток розраховується із використанням податкових ставок, які діяли або фактично діяли на звітну дату.

Поточний податок визнається як витрати або доходи у складі прибутку або збитку.

(s) Стандарти та тлумачення випущені, але які не набрали чинності

Нижче наводяться стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Товариства.

Товариство має намір застосувати ці стандарти та тлумачення, якщо вони застосовні, з дати набрання ними чинності.

Стандарти та тлумачення	Дата набрання чинності:
	Дату набуття чинності перенесена на невизначений термін, Є можливість дострокового застосування
Зміни до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 - «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»	
Поправки Концептуальної Основт щодо посилань на МСФЗ	1 січня 2020
Поправки до МСФЗ 3 (жовтень 2018 р.) - Визначення бізнесу	1 січня 2020
Поправки до МСФЗ 9, МСБО 7 та МСФЗ 7 - Реформа орієнтиру процентних ставок	1 січня 2020
Поправки до МСБО - 1 Класифікація зобов'язань як короткострокових чи довгострокових	1 січня 2020
Поправки до МСБО 1 та МСБО 8 (жовтень 2018 р.) - Визначення суттєвості	1 січня 2020
МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»	1 січня 2022

Очікується, що дані зміни не матимуть впливу на фінансову звітність Товариства.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

4. Основні засоби

	Земля, будинки та споруди	Машини та обладнання	Офісне обладнання та меблі	Незавершене будівництво	Всього
<i>Первісна / Переоцінена вартість</i>					
На 1 січня 2018	49 844	251 567	2 871	8 951	313 233
Надходження	-	-	-	19 894	19 894
Вибуття	(8)	(11 012)	(107)	-	(11 127)
Переоцінка	-	35 378	-	-	35 378
Переміщення	1 518	17 998	271	(19 787)	-
На 31 грудня 2018	51 354	293 931	3 035	9 058	357 378
Надходження	-	152	24	2 743	2 919
Вибуття	(2 572)	(3 713)	(82)	-	(6 367)
Перегляд класифікації основних засобів	-	(13)	13	-	-
Переміщення	9 235	2 191	107	(11 533)	-
На 31 грудня 2019	58 017	292 548	3 097	268	353 930
<i>Накопичена амортизація</i>					
На 1 січня 2018	(19 039)	(201 175)	(1 697)	-	(221 911)
Амортизація	(2 252)	(18 496)	(445)	-	(21 193)
Вибуття	7	10 322	104	-	10 433
Переоцінка	-	(3 660)	-	-	(3 660)
На 31 грудня 2018	(21 284)	(213 009)	(2 038)	-	(236 331)
Амортизація	(2 403)	(16 037)	(383)	-	(18 823)
Вибуття	-	1 508	67	-	1 575
На 31 грудня 2019	(23 687)	(227 538)	(2 354)	-	(253 579)
<i>Чиста балансова вартість</i>					
На 1 січня 2018	30 805	50 392	1 174	8 951	91 322
На 31 грудня 2018	30 070	80 922	997	9 058	121 047
На 31 грудня 2019	34 330	65 010	743	268	100 351
<i>Чиста балансова вартість, якби не було переоцінки</i>					
На 1 січня 2018	19 599	35 038	1 174	8 951	64 762
На 31 грудня 2018	19 808	54 362	997	9 058	84 225
На 31 грудня 2019	25 030	42 186	743	268	68 227

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(а) Аналіз зміни справедливої вартості основних засобів у 2019 році**

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство здійснило аналіз можливих змін у справедливій вартості для категорій основних засобів, які відображаються за переоціненою сумою. Товариство здійснило внутрішній аналіз щорічних змін основних макроіндексів, цін на нову сільськогосподарську техніку та обладнання, зміни в структурі використання основних засобів та операційних результатів Товариства порівняно з бюджетними показниками. Крім того, Товариство проаналізувало зміни основних ресурсів, використаних у моделі оцінки станом на 31 грудня 2018 року. Виходячи з проведеного аналізу, Товариство дійшло висновку, що балансова вартість основних засобів, що відображаються за переоціненою сумою, істотно не відрізняється від її справедливої вартості станом на 31 грудня 2019 року, і, отже, керівництво вирішило не проводити переоцінку цих основних засобів на цю дату.

(b) Оцінка основних засобів у 2018 році

На звітну дату Товариство проводило аналіз потенційних змін справедливої вартості для категорій основних засобів, які відображаються за переоціненою вартістю. Товариство здійснило внутрішній аналіз річних змін основних макроіндексів, цін на нові сільськогосподарські машини та обладнання, зміни у структурі використання основних засобів Товариства та результатів операційної діяльності в порівнянні до бюджету. Крім того, Товариство проаналізувало зміни основних ресурсів, що використовувалися в моделі оцінки на 31 грудня 2015 року та 31 грудня 2017 року. На підставі проведеного аналізу Товариство дійшло висновку, що балансова вартість категорії «Будинки та споруди» істотно не відрізняється від її справедливої вартості станом на 31 грудня 2018 року і, відповідно, керівництво вирішило не здійснювати переоцінку цих об'єктів основних засобів на звітну дату. Станом на 31 грудня 2018 р. керівництво залучило незалежного оцінювача для оцінки справедливої вартості категорії «машини та обладнання».

Оцінка справедливої вартості основних засобів Товариства базується на вхідних даних 2-го рівня для автотранспортних засобів та вхідних даних 3-го рівня для використовуваних методів оцінки.

Справедлива вартість обладнання була визначена з використанням витратного підходу (амортизованих витрат на заміну). Цей підхід відображає витрати учасника ринку на придбання або побудову порівнянного активу, скоригованого з урахуванням фізичного, функціонального або економічного знецінення, і морального старіння. Підхід на основі амортизаційних витрат базувався на внутрішніх джерелах та аналізі українського та міжнародного ринків на подібні основні засоби. Справедлива вартість неспеціалізованих основних засобів (автотранспортних засобів) була визначена з використанням ринкового підходу, який відображає актуальні ціни на порівнянні активи.

Значні закриті вхідні дані, що використовуються при визначенні амортизованих витрат на заміну, є такими:

Закриті вхідні дані	Взаємозв'язок між закритими вхідними даними та оцінкою справедливої вартості	Діапазон закритих вхідних даних (в середньому)
Коригування на різницю у фізичному стані активів	Значне збільшення / (зменшення) розрахункового коригування в ізоляції призведе до збільшення / (нижчої) справедливої вартості.	69.5% - 143.9%

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(с) Узгодження результатів переоцінки**

Станом на 31 грудня 2018 року, Товариство визнало наступні результати переоцінки основних засобів в цій фінансовій звітності:

	<u>2018</u>
Чистий дохід від переоцінки, визнаний у ІСД (до вирахування податку на прибуток)	31 793
Дохід (витрати) визнаний у складі інших доходів (інших витрат)	<u>(75)</u>
Результат за рік	<u>31 718</u>
Відображений як збільшення первісної вартості основних засобів	35 378
Відображений як збільшення накопиченої амортизації та витрат від знецінення	(3 660)
Результат за рік	<u>31 718</u>

(d) Амортизація

Станом на 31 грудня 2019 року, біологічні активи, сільськогосподарська продукція та інвестиції у майбутній урожай включали витрати з амортизації основних засобів у розмірі 22 218 тис. грн (2018: 15 728 тис.грн.) та витрати з амортизації активів у формі права користування у розмірі 4 993 тис (2018: таких витрат не було).

5. Інші необоротні активи

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Передплата по оренді землі	-	362
Нематеріальні активи	-	30
	-	<u>392</u>

6. Запаси

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Сільськогосподарська продукція	122 000	145 207
Сировина та матеріали	14 821	11 918
Інвестиції у майбутній урожай	17 659	26 384
	<u>154 480</u>	<u>183 509</u>

Товариство не зменшувало вартість запасів до чистої вартості реалізації протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 та 2018 років.

Станом на 31 грудня сільськогосподарська продукція представлена у такому вигляді:

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

<i>(в тисячах гривень, окрім тон)</i>	2019		2018	
	Тони	Балансова вартість	Тони	Балансова вартість
Соняшник	-	-	212	1 691
Кукурудза	23 730	75 186	23 303	94 611
Соя	7 097	46 814	6 487	48 905
	30 827	122 000	30 002	145 207

7. Біологічні активи

Біологічні активи представлені незібраним урожаєм.

(а) Зміни у біологічних активах

Оцінка справедливої вартості біологічних активів Товариства базується на вхідних даних 3-го рівня (Примітка 7(b)).

У наведеній нижче таблиці показана прив'язка балансової вартості та справедливої вартості 3-го рівня:

На 1 січня 2018	17 498
Збільшення у зв'язку з придбанням та переміщенням	140 849
Дохід від зміни справедливої вартості, що включений до статті звіту про прибутки та збитки «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів»	90 208
Зменшення у зв'язку зі збором урожаю	(233 122)
На 31 грудня 2018	15 433
Збільшення у зв'язку з придбанням та переміщенням	134 886
Дохід від зміни справедливої вартості, що включений до статті звіту про прибутки та збитки «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів»	54 095
Зменшення у зв'язку зі збором урожаю	(191 256)
На 31 грудня 2019	13 158

Стаття «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів» включає в себе зменшення нереалізованого прибутку по біологічним активам станом на 31 грудня 2019 року у розмірі 350 тис. грн. (2018: збільшення у розмірі 1 367 тис. грн.)

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

(b) Оцінка справедливої вартості та інформація щодо суттєвих закритих вхідних даних

У наведеній нижче таблиці наведені методи оцінки справедливої вартості та суттєві закриті вхідні дані використані у розрахунку справедливої вартості урожаю:

Методи оцінки та основні припущення	Суттєві закриті вхідні дані на 31 грудня 2019	Взаємозв'язок між закритими вхідними даними та оцінкою справедливої вартості
<p>Дисконтовані грошові потоки: Модель оцінки враховує теперішню вартість чистих грошових потоків, які, як очікується, будуть генеруватися сільськогосподарськими культурами. Надходження грошових коштів прогнозується на основі очікуваного урожаю та цін на урожай сільськогосподарських культур, які визначаються на основі кількох факторів, включаючи місце розташування сільськогосподарських угідь, умови навколишнього середовища, статистику урожайності та її росту на момент оцінки. Очікувані доходи та втрати від зміни справедливої вартості визнаються негайно.</p>	<p>Очікувана середня урожайність (тон на гектар): Озима пшениця – 5,67 (31 грудня 2018: 5,47) Озимий рапс – 3,21 (31 грудня 2018: 2,83)</p> <hr/> <p>Очікувані середні виробничі витрати, грн/на гектар: Озима пшениця –14 769 (31 грудня 2018: 20 942) Озимий рапс –19 718 (31 грудня 2018: 22 397)</p>	<p>Обґрунтовано можливі зміни в ключових припущеннях і закритих вхідних даних, використаних для оцінки справедливої вартості біологічних активів, матимуть наступний ефект: - збільшення / зменшення на 10% очікуваної урожайності сільськогосподарських культур призведе до збільшення на 2 369тис. грн. / зменшення на 2 369тис.грн. справедливої вартості сільськогосподарських культур (31 грудня 2018 року: збільшення на 2 852тис. грн. / зменшення на 2 852тис.грн.);</p> <hr/> <p>-Збільшення / зменшення майбутніх виробничих витрат на 5% призведе зменшення на 521 тис. грн. / збільшення на 521 тис.грн. справедливої вартості сільськогосподарських культур (31 грудня 2018 року: зменшення на 660 тис. грн. / збільшення на 660 тис.грн.);</p>
<p>Ціни на сільськогосподарські культури отримуються з державних статистичних звітів або інших публічних джерел на кінець звітного періоду і відображають очікування ринку щодо таких цін на момент збору врожаю. Виробничі витрати та витрати на продаж прогнозуються на основі фактичних операційних витрат.</p>	<p>Очікувані майбутні ринкові ціни, грн/тону: Озима пшениця –3 594 (31 грудня 2018: 4 830) Озимий рапс – 9 214 (31 грудня 2018: 10 522)</p>	<p>-Збільшення / зменшення на 10% очікуваної ринкової ціни на сільськогосподарські культури (за вирахуванням логістичних витрат) призведе до збільшення/зменшення справедливої вартості на 2 369тис.грн. / 2 369 тис.грн., відповідно (31 грудня 2018 року: збільшення на 2 852тис. грн. / зменшення на 2 852тис.грн.);</p>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Очікувані чисті грошові потоки дисконтуються з використанням відкоригованої на ризик ставки дисконтування. Період дисконтування менше одного року і відповідає вегетаційному періоду кожної культури.	Ставка дисконтування 18.2% % (2018: 23.6%%) була використана у визначенні справедливої вартості сільськогосподарських культур	- Збільшення / зменшення ставки дисконтування на 5п.п. призведе зменшення на 450тис. грн. / збільшення на 403 тис.грн. справедливої вартості сільськогосподарських культур (31 грудня 2018 року: зменшення на 537 тис. грн. / збільшення на 501 тис.грн.);
---	---	--

(с) Фізичні обсяги¹

Фізичні обсяги виробництва сільськогосподарської продукції, зібраної з сільськогосподарських культур протягом років, що закінчилися 31 грудня, є такими:

<i>(в тонах)</i>	2019	2018
Пшениця	4 698	4 634
Кукурудза	25 597	23 303
Соняшник	3 234	5 289
Соя	15 672	9 258
Рапс	2 178	1 293
Всього	51 379	43 777

Станом на 31 грудня сільськогосподарські культури представлені наступними групами:

<i>(в тисячах грн., за винятком тон)</i>	2019		2018	
	Гектари	Балансова вартість	Гектари	Балансова вартість
Озима пшениця	852	7 714	309	5 018
Озимий рапс	308	5 444	754	10 415
Всього	1 160	13 158	1 063	15 433

(d) Управління ризиками в аграрному бізнесі

Товариство підпадає під вплив ряду ризиків, пов'язаних з її біологічними активами та сільськогосподарською продукцією:

(i) Ціни на сировину

Результати діяльності Товариства дуже чутливі до коливань цін на сировинні матеріали, такі як насіння, добрива та агрохімікати. З метою усунення цього ризику Товариство здійснює заходи з оптимізації використання добрив і агрохімікатів. У 2019 і 2018 роках Товариство купувало основні сільськогосподарські ресурси та обладнання через пов'язану сторону і скористалося знижками від оптових закупівель Групи Агропросперіс.

¹ Розкриття надає інформацію про зібрані тони сільськогосподарської продукції, готової до продажу якості.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(ii) Ризик цін на товари**

Товарний характер основних продуктів Товариства (пшениця та олійний рапс) означає, що Товариство схильне до фінансового ризику, що виникає внаслідок зміни цін на сільськогосподарські культури. Програма управління ризиками Товариства пов'язана з управлінням фінансовим ризиком для ліквідності та прибутку в два етапи. Перший етап передбачає вибір посівних культур, а другий - маркетинг цих культур.

Вибір посівних культур

На маржинальний ризик для окремих культур впливають три основні змінні: ціна продажу, урожайність та собівартість. Товариство підходить до цього ризику, вибираючи комбінацію культур, що забезпечує найкраще співвідношення ризик / винагорода. Ретельно відбираючи посіви, які необхідно вносити в посівний портфель кожного року, Товариство зменшує вплив ризику цін на товари.

Маркетинговий план

Маркетинг сільськогосподарських культур планується на основі сезонності, починаючи з посіву і закінчуючи плануванням наступного посіву. Маркетинг сільськогосподарських культур здійснюється таким чином, що відповідає профілю ризику / винагороди Групи Агропросперіс. Основними інструментами, що використовуються на цьому етапі, є контракти з фіксованою ціною, контракти з мінімальною ціною, ф'ючерси та позабіржові деривативи. Контракти з фіксованою ціною, контракти з мінімальною ціною, ф'ючерси та позабіржові деривативи допомагають гарантувати фіксовану ціну для культури, і будь-яка частина культури, що хеджується цими інструментами, вважається «керованою ризиком».

(iii) Кліматичні та інші ризики

Погодні умови породжують мінливість урожайності. Товариство підходить до цього ризику шляхом географічного розподілу ферм, що обмежує волатильність урожайності сільськогосподарських культур через фізичну відстань. Товариство також пом'якшує цей ризик шляхом страхування урожаю. Страхування здійснюється пов'язаною стороною Товариства, яка перестраховується на світовому ринку.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

8. Торгова та інша дебіторська заборгованість

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Торгова та інша дебіторська заборгованість		
Торгова дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	11 116	31 177
Торгова дебіторська заборгованість від третіх сторін	3 445	21
Фінансова допомога, надана пов'язаним сторонам	32 864	74 329
Інша дебіторська заборгованість	613	777
	<u>48 038</u>	<u>106 304</u>
Інші оборотні активи		
ПДВ та інші податки, що підлягають відшкодуванню	20 042	9 244
Аванси постачальникам – треті сторони	1 217	891
	<u>21 259</u>	<u>10 135</u>
	<u>69 297</u>	<u>116 439</u>

Вплив кредитних та валютних ризиків, пов'язаних з торговою та іншою дебіторською заборгованістю Товариства, розкривається у Примітці 21.

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2019 року грошові кошти та їх еквіваленти представлені залишками на рахунках в банках в розмірі 161 тис. грн. (31 грудня 2018 року: 2 296 тис. грн. та грошовими коштами в дорозі 2 791 тис. грн.) Станом на 31 грудня 2019 року та 2018 року грошові кошти та їх еквіваленти не знецінені, а також не прострочені.

Станом на 31 грудня 2019 року 9% грошових коштів зберігалися на рахунках у АП Банк (2018: 92%)

АП Банк є пов'язаною стороною Товариства і не має рейтингу міжнародного рейтингового агентства Fitch Ratings CIS Ltd. Однак, Товариство не визнає резерв на очікувані кредитні збитки для таких залишків, оскільки значна частина активів АТ Банку представлена депозитними сертифікатами, виданими Національним банком України, та поточними рахунками, розміщеними в контрагентах з рейтингом А.

Вплив кредитних та валютних ризиків, пов'язаних з грошовими коштами та їх еквівалентами Товариства, розкривається у Примітці 21.

10. Капітал**(а) Статутний капітал**

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю мають право голосу, розподілу прибутку та повернення капіталу пропорційно розміру їх внеску до статутного капіталу, що означає, що кожен з учасників має юридично закріплене право вимагати від Товариства відшкодування своїх інтересів.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(b) Накопичені збитки**

Накопичені збитки, представлені у цій фінансовій звітності, включають певні коригування, які є відповідними для представлення фінансового стану Товариства відповідно до МСФЗ.

Відповідно, накопичені збитки, включені до звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, не відображають суму резервів, що підлягають розподілу між учасниками.

Відповідно до законодавства України, підприємства можуть розподіляти всі прибутки як дивіденди або перераховувати їх у резерви, якщо таке зазначено у статуті. Подальше використання коштів, перерахованих до резервів, може бути юридично обмежене. Суми, перераховані до резервів, зазвичай повинні використовуватися за призначенням. Розподіл прибутків об'єднаними компаніями зазвичай декларується тільки з поточного або нерозподіленого прибутку, відображеного у фінансовій звітності, а не з суми, попередньо перерахованої до резервів.

(c) Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів відноситься до переоцінки основних засобів. Дооцінка не може бути вільно розподілятися між учасниками.

11. Кредити та запозичення

Дана примітка розкриває інформацію щодо контрактних умов кредитів від пов'язаних сторін Товариства. Вплив відсоткових та валютних ризиків, а також ризиків ліквідності, пов'язаних з кредитами та запозиченнями Товариства, розкривається у Примітці 21.

Термін погашення	Валюта	Відсоткова ставка	Ефективна відсоткова ставка	31 грудня 2019	31 грудня 2018
<i>Короткострокові кредити від пов'язаних сторін (по терміну погашення):</i>					
2016	дол. США	3.0%-9.8%	3.0%-9.8%	118 431	138 441
2016	дол. США	8.0%	8.0%	229 756	312 877
2017	дол. США	8.0%	8.0%	118 336	138 331
2019	дол. США	8.0%	9.1%	62 058	44 855
2019	дол. США	6.0%	5,8%	-	27 688
Нараховані відсотки				598	3 736
				529 179	665 928

Усі кредити є незабезпечені заставою. Кредити видані пов'язаною стороною під спільним контролем.

(i) Затримки в погашенні та прострочені залишки за кредитами від пов'язаних сторін

У 2019 та 2018 роках Товариство мало затримки в погашенні кредитів від пов'язаних сторін. Товариство веде переговори, щодо продовження строку кредитних договорів.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

12. Торгова та інша кредиторська заборгованість

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Торгова та інша кредиторська заборгованість		
Торгова кредиторська заборгованість перед пов'язаними сторонами	3 800	7 071
Торгова кредиторська заборгованість перед третіми сторонами	1 825	1 428
Інша кредиторська заборгованість перед третіми сторонами	906	6 753
Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін	15 220	-
	<u>21 751</u>	<u>15 252</u>
Інші короткострокові зобов'язання		
Аванси отримані від пов'язаних сторін	52 704	80 672
Зобов'язання з заробітної плати та пов'язаних з нею податків та внесків	1 112	4 014
Зобов'язання з податку на прибуток та з інших податків	573	415
	<u>54 389</u>	<u>85 101</u>
	<u>76 140</u>	<u>100 353</u>

Зобов'язання з заробітної плати та пов'язаних з нею податків та внесків включає також нараховані бонуси та резерв невикористаних відпусток. Вплив валютних ризиків, а також ризиків ліквідності, пов'язаних з торговою та іншою кредиторською заборгованістю Товариства, розкривається у Примітці 21.

13. Дохід від реалізації

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Продукція, передана у певний момент часу		
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	239 712	207 603
	<u>239 712</u>	<u>207 603</u>
Послуги, передані з плином часу		
Дохід від надання послуг	6 383	4 246
	<u>6 383</u>	<u>4 246</u>
Усього дохід від договорів з клієнтами	<u>246 095</u>	<u>211 849</u>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***14. Собівартість реалізації**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Собівартість реалізації сільськогосподарської продукції	(210 095)	(172 134)
Собівартість надання послуг	(4 053)	(2 633)
	<u>(214 148)</u>	<u>(174 767)</u>

За роки, що закінчилися 31 грудня, собівартість реалізації включала наступне:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Сировина та матеріали	(57 967)	(55 237)
Витрати з оренди	(15 832)	(15 130)
Послуги третіх сторін	(34 502)	(22 346)
Амортизація	(16 331)	(14 697)
Витрати з оплати праці	(7 143)	(5 947)
Інші витрати	(82 373)	(61 410)
	<u>(214 148)</u>	<u>(174 767)</u>

Інші витрати включають витрати в розмірі чистого доходу від первісного визнання сільськогосподарської продукції, що відноситься до реалізованої продукції, зібраної у поточному та передньому звітних періодах, у розмірі 76 842 тис. грн. (2018: 56 210 тис. грн.)

15. Інший дохід

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Чистий дохід від вибуття основних засобів	-	306
Інший дохід	1 058	1 397
	<u>1 058</u>	<u>1 703</u>

16. Витрати на збут

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Транспортні витрати	(24 700)	(7 627)
Витрати зберігання	(3 599)	(2 743)
Вартість інших послуг елеватора	(4397)	(1377)
Інші податки та збори	(40)	-
Інші витрати на збут	(478)	(1126)
	<u>(33 214)</u>	<u>(12 873)</u>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

17. Адміністративні витрати

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Витрати з оплати праці	(4 338)	(15 006)
Професійні послуги	(5 708)	(5 230)
Інші податки та збори	(1 947)	(1 420)
Амортизація	(935)	(955)
)Матеріали та канцелярські товари	(753)	(779)
Банківські послуги	(341)	(445)
Загальні корпоративні витрати	(4 254)	(2 834)
Інші адміністративні витрати	(382)	(376)
	<u>(18 658)</u>	<u>(27 045)</u>

18. Інші витрати

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Уцінка основних засобів	-	(75)
Списання запасів та ПДВ	(766)	(1 123)
Благодійність	(302)	(765)
Чистий збиток від вибуття інших активів	(982)	(1 175)
Чистий збиток від вибуття основних засобів	(3 440)	-
Додаткові виплати орендодавцям	(3 771)	(5 061)
Інші витрати	(2 115)	(882)
	<u>(11 376)</u>	<u>(9 081)</u>

19. Фінансові доходи та витрати

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Чистий дохід від курсових різниць	89 563	8 393
Відсотки нараховані	37	
Фінансові доходи	<u>89 600</u>	<u>8 393</u>
Витрати з відсотків за кредитами та запозиченнями	(40 915)	(42 756)
Витрати з відсотків за орендними зобов'язаннями	(23 490)	-
Фінансові витрати	<u>(64 405)</u>	<u>(42 756)</u>
Чисті фінансові доходи/(витрати)	<u>25 195</u>	<u>(34 363)</u>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***20. Податок на прибуток**

Товариство займається виробництвом сільськогосподарської продукції та сплачує єдиний (сільськогосподарський) податок IV групи і звільняється від податку на прибуток підприємств відповідно до Податкового кодексу України. У 2019 році сума сплаченого податку становила 1 924 тис. грн. і включалася до адміністративних витрат (2018 рік: 1 399 тис. грн.).

21. Фінансові інструменти та управління ризиками**Огляд**

Товариству притаманні наступні ризики, пов'язані з використанням фінансових інструментів:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Ця примітка містить інформацію про вплив на Товариство кожного із зазначених вище ризиків, а також цілі, політику та процеси Товариства для вимірювання та управління такими ризиками.

Система управління ризиками

Керівництво Товариства несе повну відповідальність за створення та нагляд за системою управління ризиками. Політика управління ризиками Товариства створена для виявлення та аналізу ризиків, з якими стикається Товариство, встановлення відповідних лімітів ризику та контролю, а також для моніторингу ризиків та дотримання лімітів. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються для відображення змін ринкових умов та діяльності Товариства.

(а) Кредитний ризик

Товариство торгує тільки з визнаними, кредитоспроможними третіми особами або пов'язаними сторонами. Крім того, баланс дебіторської заборгованості контролюється на постійній основі, тому ризик знецінення дебіторської заборгованості є незначним. Кредитний ризик щодо грошових коштів та їх еквівалентів обмежений, оскільки контрагентами виступають банки з високим рейтингом або банк, що є пов'язаною стороною під спільним контролем. Схвалення нового банку здійснюється тільки після виконання певних процедур оцінки надійності та кредитоспроможності банку.

(і) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Більшість операцій Товариства з реалізації продукції та послуг здійснюється з пов'язаними сторонами, тому кредитний ризик мінімізується.

Керівництво встановило кредитну політику, згідно з якою кожен новий клієнт аналізується індивідуально щодо платоспроможності до того, як Товариство пропонує стандартні умови оплати та доставки. Аналіз Товариства включає аналіз зовнішніх рейтингів, якщо такі є, а в деяких випадках і рекомендації банків. Клієнти, які не

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

відповідають політиці платоспроможності Товариства, можуть здійснювати операції з Товариством лише на основі передоплати.

Товариство не вимагає забезпечення за торговою та іншою дебіторською заборгованістю.

Товариство встановлює резерв на зменшення корисності, який представляє оцінку очікуваних збитків від торгової та іншої дебіторської заборгованості. Основним компонентом цього резерву є окрема складова збитків, яка стосується індивідуально значних ризиків. Рахунки резервів щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості використовуються для відображення збитків від знецінення. Якщо Товариство не переконається в поверненні дебіторської заборгованості, остання вважається такою, що не підлягає поверненню і списується за фінансовим активом безпосередньо або через резерв на зменшення корисності.

Товариство використовує матрицю резерву для розрахунку очікуваних кредитних збитків від торгової та іншої дебіторської заборгованості та рахунків клієнтів. Ставки забезпечення встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу для різних груп з аналогічними характеристиками виникнення збитків. В основі матриці забезпечень лежать дані щодо виникнення дефолтів в минулих періодах. Товариство буде оновлювати матрицю, щоб скоригувати минулий досвід виникнення кредитних збитків з урахуванням прогнозованої інформації. Наприклад, якщо протягом наступного року очікується погіршення прогнозованих економічних умов (наприклад, ВВП), що може призвести до збільшення випадків дефолту в виробничому секторі, то історичний рівень дефолту коригується. На кожен звітну дату дані про рівень дефолту в попередніх періодах оновлюються і аналізуються зміни прогнозних оцінок.

(ii) Вплив кредитного ризику

Максимальний кредитний ризик Товариства обмежений чистою балансовою вартістю торгової та іншої дебіторської заборгованості, а також грошових коштів та їх еквівалентів.

(b) Ризик ліквідності

Задачею Товариства є підтримання балансу між безперервним фінансуванням та гнучкістю у використанні грошових коштів, отриманих від операційної діяльності Товариства, та умов кредитування, що надаються постачальниками та банками. Товариство аналізує свої активи та можливість отримання грошових коштів, а також зобов'язання за строками погашення та планує грошові потоки залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

У таблиці нижче наведена інформація про недисконтовані платежі, включаючи відсотки, за фінансовими зобов'язаннями Товариства станом на 31 грудня 2019 та 2018 років:

	Балансова вартість	Контрактні платежі	На вимогу	До 3-х місяців	3-12 місяців	1-5 років	Більше 5 років	Майбутні відсотки
31 грудня 2019								
Процентні кредити та запозичення	529 179	529 179	528 581	598	-	-	-	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	21 751	21 751	598	21 153	-	-	-	-
Орендні зобов'язання	90 940	261 010	-	6 122	24 473	138 958	91 457	170 070
	641 870	811 940	529 179	27 873	24 473	138 958	91 457	170 070

	Балансова вартість	Контрактні платежі	На вимогу	До 3-х місяців	3-12 місяців	1-5 років	Майбутні відсотки
31 грудня 2018							
Процентні кредити та запозичення	665 928	666 745	634 504	4 145	27 825	546	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	15 252	15 252	-	15 252	-	-	-
	681 180	681 997	634 504	19 397	27 825	546	-

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(с) Ринковий ризик**

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових цін, такі як курси іноземних валют, процентні ставки та ціни на акції впливатимуть на дохід Товариства або вартість її фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління та контроль впливу ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при одночасному оптимізації прибутку.

(і) Валютний ризик

На Товариство впливає валютний ризик, в основному, через позики від пов'язаних сторін та торговельні дебіторські заборгованості від пов'язаних сторін, деноміновані в доларах США.

Валютний ризик Товариства пом'якшується через надходження у доларах США від експортної реалізації сільськогосподарської продукції, яка є достатньою для обслуговування поточних зобов'язань в іноземній валюті.

Чутливість до валютного ризику

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Торгова та інша дебіторська заборгованість	10 451	30 594
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	-
Кредити та запозичення	<u>(529 179)</u>	<u>(665 928)</u>
	<u>(518 724)</u>	<u>(635 334)</u>

Аналіз чутливості

Зміна курсу гривні до долара США, як зазначено нижче, на звітні дати (збільшує) / зменшує прибуток / (збиток) Товариства до оподаткування на суми, наведені нижче.

У таблиці нижче представлена інформація щодо чутливості прибутку до оподаткування Товариства до вірогідної зміни обмінного курсу гривні до долара США (внаслідок змін у справедливій вартості монетарних активів та зобов'язань), при постійному значенні всіх інших змінних:

	Послаблення «+»/(зміцнення) обмінного курсу долара США	Вплив на збиток до оподаткування
31 December 2019	+10%/(10%)	(51 872)/51 872
31 December 2018	+10%/(10%)	(63 533)/63 533

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(ii) Процентний ризик**

Зміни процентних ставок впливають переважно на позики від пов'язаних сторін, змінюючи або їх справедливую вартість (заборгованість з фіксованою ставкою), або їхні майбутні грошові потоки (заборгованість із змінною ставкою). Під час залучення нових позик від пов'язаних сторін, керівництво використовує судження, щоб вирішити, чи буде фіксована або змінна ставка більш прийнятними для Товариства протягом очікуваного періоду до настання строку погашення. Інформація про строки погашення та процентні ставки за кредитами та позиками (всі вони мають фіксовані ставки) розкривається у Примітці 11.

(d) Справедлива вартість фінансових інструментів

Керівництво оцінило, що балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської заборгованості, торгової та іншої кредиторської заборгованості та кредитів і запозичень приблизно рівна їх справедливій вартості, в основному, за рахунок короткострокових строків погашення цих інструментів. Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської заборгованості, торгової та іншої кредиторської заборгованості включається до суми, за якою інструмент обмінюється між учасниками ринку у звичайній операції продажу, крім випадків примусової ліквідації чи продажу за скрутних обставин. Справедлива вартість запозичень від пов'язаних сторін оцінювалася шляхом дисконтування очікуваного майбутнього вибуття грошових коштів за ринковою процентною ставкою для аналогічних фінансових інструментів, доступних на звітну дату. Розрахована справедлива вартість фінансових інструментів для цілей розкриття інформації класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості третього рівня.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

(e) Зміни в зобов'язаннях, спричинені фінансовою діяльністю

	Зобов'язання з оренди	Запозичення від пов'язаних сторін	Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін
На 1 січня 2019	88 978	665 928	-
Зміни від фінансової діяльності			
Надходження відсоткових кредитів та запозичень та фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін	-	23 276	-
Погашення відсоткових кредитів та запозичень та фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін	-	(65 359)	-
Надходження фінансової допомоги від пов'язаних сторін	-	-	43 290
Погашення фінансової допомоги від пов'язаних сторін	-	-	(28 070)
Погашення орендних зобов'язань	(27 816)		
Відсотки сплачені		(42 784)	-
Усього зміни від фінансової діяльності	(27 816)	(84 867)	15 220
Витрати з відсотків за кредитами та запозиченнями	-	40 915	-
Витрати з відсотків за орендними зобов'язаннями	23 491	-	-
Надходження орендних зобов'язань	9 680	-	-
Вибуття орендних зобов'язань	(3 378)	-	-
Інші зміни орендних зобов'язань	(15)	-	-
Утриманий податок на репатріацію доходів нерезидента	-	(861)	-
Чистий прибуток від курсових різниць	-	(91 936)	-
Усього інших змін, пов'язаних з	29 778	(51 882)	-
На 31 грудня 2019	90 940	529 179	15 220

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

	Запозичення від пов'язаних сторін	Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін
На 1 січня 2018	653 076	3 700
Зміни від фінансової діяльності		
Надходження відсоткових кредитів та запозичень та фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін	53 582	57 750
Погашення відсоткових кредитів та запозичень та фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін	(33 040)	(61 450)
Відсотки сплачені	(41 188)	
Усього зміни від фінансової діяльності	(20 646)	(3 700)
Інші зміни	(816)	-
Витрати з відсотків за кредитами та запозиченнями	42 756	-
Чистий збиток від курсових різниць	(8 442)	-
Усього інших змін, пов'язаних з зобов'язаннями	12 852	-
На 31 грудня 2018	665 928	-

22. Умовні та контрактні зобов'язання**(a) Оподаткування**

Товариство здійснює операції в Україні і тому має відповідати вимогам українського податкового законодавства. Українське податкове законодавство та регулятивна база, а також нормативна база з інших питань, зокрема, валютного контролю та митного законодавства, продовжують розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх тлумачення залежить від точки зору місцевих і центральних органів державної влади та інших державних органів. Випадки непослідовного тлумачення не є поодинокими. Керівництво вважає, що тлумачення ним положень законодавства, що регулюють діяльність Товариства є вірними. Товариство дотримувалась усіх нормативних положень, а всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані.

Керівництво сподівається, що має істотні аргументи для успішного уникнення можливих ускладнень і не вважає, що ризик більш значний, ніж ризики подібних підприємств в Україні. Якщо не вважається ймовірним, що виникнуть суттєві вимоги, забезпечення не нараховуються в цій фінансовій звітності.

(b) Судові справи

У ході звичайної діяльності Товариство виступає відповідачем у різних судових процесах. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року

На думку управлінського персоналу, позиція Товариства щодо зазначених судових розглядів є юридично обґрунтованою в достатній мірі, і тому остаточні рішення щодо таких питань не матимуть негативного впливу на фінансовий стан або результати діяльності Товариства, та ймовірність їх настання не є вірогідною, тому в цій фінансовій звітності не було створено забезпечень.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

23. Операції з пов'язаними сторонами**(a) Контролюючі сторони**

Згідно з обмеженою угодою про партнерство («Партнерство»), генеральний Партнер має виключне право управління та контролю над діяльністю Партнерства. Пан George Rohr та Moris Tabacinic несуть відповідальність за управління Партнерством.

ТОВ «Лани Агро» є безпосередньою материнською компанією Товариства.

Немає публічно доступної консолідованої фінансової звітності безпосередньої материнської компанії, будь-якої іншої проміжної материнської компанії або кінцевих контролюючих сторін.

(b) Компенсації провідному управлінському персоналу

Ключовим управлінським персоналом є особи, які мають повноваження та відповідальність за планування, керівництво та контроль за діяльністю Товариства, прямо чи опосередковано, включаючи виконавчих та невиконавчих директорів. У 2019 році винагорода, нарахована ключовому управлінському персоналу, становила 1 788 тис. грн. (2018: 4 772 тис. грн.)

(c) Операції з підприємствами під спільним контролем**(i) Доходи від реалізації**

	Сума операцій		Залишок дебіторської заборгованості	
	2019	2018	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Підприємства під спільним контролем	206 261	147 332	11 116	31 177
	206 261	147 332	11 116	31 177

(ii) Придбання товарів та послуг

	Сума операцій		Залишок кредиторської заборгованості	
	2019	2018	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Підприємства під спільним контролем	75 331	64 977	3 800	7 071
	75 331	64 977	3 800	7 071

Операції купівлі-продажу з пов'язаними сторонами здійснюються за звичайними цінами, переважно такими ж, як і з непов'язаними постачальниками та покупцями. Непогашені залишки на кінець звітного періоду є незабезпеченими, безвідсотковими, з розрахунком грошовими коштами. Не було надано чи отримано жодних гарантій відносно дебіторської чи кредиторської заборгованості з пов'язаними сторонами.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(iii) Залишки авансів отриманих від підприємств під спільним контролем**

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. залишки авансів отриманих від пов'язаних сторін складають 52 704 тис. грн. та 80 672 тис. грн., відповідно.

Усі залишки авансів отриманих від пов'язаних сторін є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

(iv) Кредити та запозичення від підприємств під спільним контролем

Умови позик від пов'язаних сторін розкриваються у Примітці 11. Усі відсотки за кредитами та запозиченнями сплачуються пов'язаним сторонам.

(v) Фінансова допомога, отримана від підприємств під спільним контролем

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. залишки фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін складають 15 220 тис. грн. та 0 тис. грн., відповідно.

Усі залишки фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

(vi) Фінансова допомога, видана підприємствам під спільним контролем

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. залишки фінансової допомоги, виданої пов'язаним сторонам складають 32 864 тис. грн. та 74 329 тис. грн., відповідно.

Усі залишки фінансової допомоги, виданої пов'язаним сторонам є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

24. Події після звітного періоду

Починаючи з початку 2020 року, нова коронавірусна хвороба (COVID-19) почала швидко поширюватися по всьому світу, внаслідок чого Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про пандемічний статус у березні 2020 року. Поширення COVID-19 призводить до суттєвих порушень в операційній роботі для багатьох компаній та має значний вплив на світові фінансові ринки. Оскільки ситуація швидко розвивається, це може мати суттєвий вплив на бізнес багатьох компаній, включаючи, але не обмежуючись таким впливом, як зрив підприємницької діяльності внаслідок перерви у виробництві чи закриття об'єктів, ускладнення логістики, карантину персоналу, зменшення попиту та труднощі із залученням фінансування. Крім того, Товариство може зіткнутися із все більш широкими наслідками COVID-19 внаслідок її негативного впливу на світову економіку та основні фінансові ринки. Значення впливу COVID-19 на бізнес Товариства багато в чому залежить від тривалості та частоти впливу пандемії на світову та українську економіку.